

Abstrakt:

Rigorózní práce si klade za cíl rozšířit možnosti diagnostiky osob ve výkonu trestu o Freiburský osobnostní dotazník, který se jeví z hlediska penitenciární péče jako užitečný nástroj. Existuje jediný slovenský překlad této metody z roku 1984 včetně norem na populaci již neexistujícího státu. Jeho použití je tedy posledních 23 let problematické a nerozšířené. Naproti tomu, poptávka po aktualizovaných diagnostických nástrojích, které nejsou příliš náročné na čas a administraci, a které by zároveň prošly normováním na specifický populační vzorek, vytváří prostor pro efektivní využití FPI v penitenciární praxi.

Teoretická část rigorózní práce obsahuje seznámení s metodou, teoretické zázemí a východiska FPI, jeho srovnání s dalšími používanými nástroji poznávání osobnosti, možnosti a limity jeho užití. Současně se zaměřuje na specifika vězeňské populace, popis osobnosti z hlediska její struktury a dynamiky, a možnosti jejího poznávání včetně aktuálně používaných diagnostických nástrojů. Součástí je i přehled intervenčních programů realizovaných v nápravných zařízeních ČR.

Hlavním výstupem empirické části práce jsou normy FPI – K pro vězeňskou populaci a zkrácená, 47 položková varianta FPI – V při zachování psychometrických charakteristik komplexní varianty. Z dílčích závěrů lze konstatovat, že srovnání výsledků výběrového souboru s populačními normami vedlo k signifikantním rozdílům v klíčových dimenzích FPI – K, které jsou relevantní pro vězeňskou populaci. Konkrétně v dimenzích identifikující tendence k agresivitě a formu emoční lability. Porovnání skupin v rámci výběrového souboru vedlo k výstupu, že věk, typ trestného činu ani počet výkonů trestu odnětí svobody nehraje významnou roli v dosažených skóre FPI – K u vězeňské populace. Jediným prediktorem, který byl signifikantně identifikován pro výkon trestu odnětí svobody z hlediska FPI – K, byla doplňková škála extraverte (FPI E).

Klíčová slova:

Freiburský osobnostní dotazník, penitenciární diagnostika, kriminální predikce, normy, penitenciární psychologie